

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 15 Ἰουλίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 33

Ἡ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Ὅταν βγήκε ἡ γυφτοπούλα ἀπὸ τὸ
ἄμαξι, ὅπου ἡ Μίσχα κα-
ταγινόταν νὰ ἐτοιμάξῃ τὶς
κόρες τῆς, καὶ τὴν εἶδε
ὁ Ζάκης, ἐκεῖνος φώνα-
ξε ἀπο θαυμασμό καὶ ἡ
Μαριά κοκκίνησε ἀπὸ τὴ
χαρά τῆς.

Κι' ἀλήθεια, ἦταν πο-
λὺ ὁμορφὴ ἐκείνη τὴν
ἡμέρα ἡ γυφτοπούλα. Ἀ-
πὸ τότε ποὺ εἶχε ξανα-
γυρίσει στὴν Ἀτσιγγά-
νους εἶχε πάθει μεγάλη
ἀνάπτυξη καὶ ἐπειδὴ ἦ-
ταν κιόλας δεκατριῶν ἐ-
τῶν φαίνόταν σὰν κοπέ-
λα. Τὸ μελαχρινὸ χρῶ-
μα τῆς δὲν χαλοῦσε κα-
θόλου τὴν ὁμορφιά τῆς.

Ἦταν δροσερὴ σὰν
λουλούδι μὲ τὰ δόλωμαυρα
μάτια τῆς, τὰ πυκνά τῆς
φρύδια καὶ τὰ μικρὰ καὶ
κάτασπρα δόντια τῆς ποὺ
γελοῦσαν ἀνάμεσα στὰ
κόκκινα χεῖλη τῆς. Φο-
ροῦσε, ὅπως καὶ τ' ἄλλα
κορίτσια τῆς φυλῆς τῆς,
κόκκινη φούστα μὲ μαῦ-
ρο βελουδένιο μπουστάκι
καὶ ἄσπρο πουκάμισο. Ἡ
Μαριά ὅμως τὸ εἶχε κεν-
τήσῃ στὸ λαιμὸ καὶ στὰ
μανίκια μὲ θαλασσὶ μετά-
ξι ἀνακατεμμένο μὲ χρυ-
σὴ κλωστή. Εἶχε πλέξει
τὶς μακρὺς πλεξίδες τῆς
μὲ κορδέλλες καὶ φλου-
ριὰ ποὺ σείονταν σὲ κά-
θε τῆς κίνηση. Καὶ κα-
θὼς εἶχε τὴν κιθάρα τῆς
κρεμασμένη ἀπὸ τὸ λαι-

μὸ τῆς μὲ μιὰ κόκκινη μεταξωτὴ
κορδέλλα, τὰ γυμνά χέρια τῆς γεμά-

τα βραχιόλια καὶ τὸ λαιμὸ τῆς στο-
λισμένον μὲ φλουριά, ἡ γυφτοπού-
λα ἦταν ἡ ὁμορφότερη ἀπ' ὅλες τὶς
τσιγγανοπούλες τοῦ τόπου.

Καὶ δὲν τὴν γαμάρωνε μονάχα ὁ
Ζάκης μὰ ὅλες οἱ γυναῖκες ποὺ βγαί-
ναν στολισμένες ἀπὸ τ'
ἄμαξια τοὺς ὅλοι οἱ νέοι
ποὺ εἶχαν στολίσει τὰ
καπέλλα τοὺς μὲ φτερό
φασιανοῦ κι' ἦταν ἐτοιμοὶ
νὰ δείξουν τὴ δύναμή τους
καὶ τὴν ἐπιδειξιότητά
τους, οἱ γέροι ποὺ μα-
ζεύονταν γιὰ νὰ παρα-
κολουθήσουν ἀγῶνες σὰν
κριτές, καὶ τὰ παιδιὰ ἀ-
κόμη, ὅλοι αὐτοὶ στέκον-
ταν ἐκθαμβοὶ καὶ χα-
μογελοῦσαν στὴ μικρὴ
Μαριά. Κι' ἄλλοι ἔλεγαν:
«Καλὲ πῶς μεγάλωσε!»
κι' ἄλλοι πάλι: «Ποῖός
νὰ τὸλεγε πῶς θὰ γινόταν
τόσο ὁμορφὴ! Κι' ὅλοι
ὅσοι εἶχαν γνωρίσει τὴν
μητέρα τῆς, ἔλεγαν πῶς
ἦταν ἴδια καὶ ἀπαράλλα-
χτη μ' ἐκείνην. Καὶ ἡ
Μαριά τ' ἄκουγε καὶ φαν-
τάζεσθε πῶς καμάρωνε.

Ὅταν μαζεύτηκαν ὅ-
λοι, ἡ Μαριά εἶδε πῶς
μερικὲς γυναῖκες, ἰδίως
ἐκεῖνες ποὺ εἶχαν κορί-
τσια, τὴν κοίταζαν μὲ
μάτι φθονερὸ καὶ δάγκω-
νάν τὰ χεῖλιά τους. Δὲν
πρόλαβε ὅμως νὰ τὸ προ-
σέξῃ περισσότερο γιατί ὁ
Μιχάλης Ζαμὸχ ἔδωσε τὸ
σύνθημα ν' ἀρχίσῃ ἡ
γιορτή.

Πρῶτοι παρουσιάστη-
καν οἱ μουσικοὶ. Τὰ ὄρ-
γανα ἐπαῖξαν τὶς παλιὲς
τσιγγάνικες μελωδίες καὶ
καλλίφωνη χορωδία ἐ-

«Τὸ μαχαίρι ἄστραψε στὸν ἄερα...»

ψαλλε στην ήχώ του δάσους και του βουνού ιεροῦ ψαλμοῦ που ποτὲ οἱ Τσιγγάνοι δὲν τοὺς φέλουν μπροστὰ σὲ ἀλλόφυλους. Ἡ Μαριά ἐνωίωσε μιὰ ἀλλόκοτη συγκίνηση νὰ τὴν κυριεύει κι' ἀπὸ τὸ μυαλό της ἐσθυσε κάθε ἀνάμνηση γιὰ τοὺς φίλους της καὶ τοὺς εὐεργέτες της καὶ κάθε πόθος νὰ ξαναγυρίσει πίσω σ' αὐτοὺς. Τώρα ἦταν τσιγγάνα στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα.

Μὲ τὴ σειρά τους ἄρχισαν κι' οἱ νέες νὰ λένε τραγούδια καὶ ὁ χορὸς τις συνόδευε. Καὶ ὅταν ἦρθε καὶ ἡ σειρά τῆς Μαριάς, οἱ γέροι που καθόνταν γύρω-γύρω καὶ καθὼς εἶπαμε ἦσαν κι' ἐλλανοδίκες στοὺς ἀγῶνες, κυριεύθηκαν ἀπὸ θαυμασμὸ καὶ καμμιὰ τσιγγανοπούλα δὲν ἄκουσε ποτὲ της τοὺς ἐπαίνους που ἄκουσε τώρα ἡ Μαριά.

Ὅστερα ἦρθαν κι' οἱ νέοι νὰ δείξουν τὴν τέχνη τους καὶ τὴν ἐπίδοσή τους στὰ διάφορα ἀγωνίσματα καὶ ὅπως ἡ Μαριά ξεπέρασε ὅλα τὰ κορίτσια, ἔτσι καὶ ὁ Ζάκης ἐνίκησε ὅλους τοὺς συνομήλικούς του στὸ τόξο καὶ στὴ σφενδόνη καὶ πῆρε καὶ τὸ βραβεῖο, μιὰ παλιὰ ἀσημένια πόρπη, λεπτότατα σκαλισμένη καὶ στολισμένη μὲ διάφορα πετράδια.

— Τί ὠραῖο στολίδι! ἔλεγαν μὲ θαυμασμὸ οἱ Τσιγγανοπούλες. Νὰ ἰδοῦμε σὲ ποιά θὰ τὸ δώση.

Μὰ ὁ Ζάκης οὔτε γύρισε κἀν νὰ κοιτάξῃ τὰ ἄλλα κορίτσια. Μ' ἓνα πῆδημα βρέθηκε κοντὰ στὴ Μαριά καὶ τῆς ἔδωσε τὴν καρφίτσα. Ἐκείνη τὴν πῆρε κατακόκκινη ἀπὸ χαρὰ κι' ἀπὸ συγκίνηση καὶ τὴν κάρφωσε στὸ στήθος της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'

Μεγάλῃ βοῇ ἀκούστηκε ἀπὸ τοὺς Ἀτσιγγάνους. Τί, σ' ἐκεῖνο τὸ κορίτσι τὸ ξενοφερμένο ἔδωσε ὁ Ζάκης τὴν καρφίτσα του που ὅλες τὴν ἐπιθυμοῦσαν καὶ τὴν ζήλευαν; Πολλὲς σηκώθηκαν ὀρθὲς νὰ ἰδοῦν τὴ Μαριά καλὺτερα καὶ ὥρες τῆς ἔρριχναν ματιὰς γεμάτες μίσος καὶ φθόνου. Μὰ ἐκείνη οὔτε γύριζε κἀν νὰ τις κοιτάξῃ. Τὸ καμάρι της καὶ ἡ ὑπερηφάνειά της ποὺ τὴν θεωροῦσαν πιά γιὰ μεγάλη κοπέλλα καὶ ὄχι γιὰ μικρὸ κοριτσάκι, τὴν ἔκαναν νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται γιὰ τίποτε ἄλλο. Πῆρε τὸν Ζάκη ἀπὸ τὸ χέρι καὶ πῆγε μαζί του στὸ μέρος που ἐτοίμαζαν τὸ συμπόσιο.

Ὅτε τραπέζια ἦταν στρωμένα οὔτε ἀσημένια ἢ χρυστάλλινα σερβίτσια. Κατὰ γῆς ἔμελε νὰ καθήσουν οἱ Ἀτσιγγάνοι κι' οἱ Ἀτσιγγάνες γιὰ νὰ φᾶνε καὶ νὰ πιοῦνε.

Μπροστὰ σὲ μιὰ μεγάλη φωτιά, ἀ-

ναμμένη στὸ ἀνοιγμα ἐνὸς βράχου καθόνταν οἱ γριὲς Τσιγγάνες κι' ἐπιστατοῦσαν τὰ φαγητά, ποὺ ψήνονταν: κρέατα, πουλερικά, κυνήγια. Κάθε κρέας ποὺ ψήνόταν, τὸ ἐπαίρναν ἄλλες καὶ τὸ ἔκοβαν σὲ κομμάτια. Καὶ ὅταν ψήθηκαν ὅλα τὰ κρέατα καὶ κόπηκαν σὲ μερίδες, οἱ γυναῖκες τὰ πῆραν καὶ τὰ μοίρασαν πρῶτα στοὺς πιδὲ ἡλικιωμένους Ἀτσιγγάνους καὶ στοὺς προύχοντες κι' ὕστερα στοὺς ὑπόλοιπους. Γύρω-γύρω ἦσαν ἄσκιὰ γεμάτα μὲ κρασί ποὺ θρόσκιζαν τὰ διψασμένα λαρύγγια. Τὰ ποτήρια γεμίζονταν μὲ κρασί, περνοῦσαν ἀπὸ χέρι σὲ χέρι καὶ ξαναγεμίζονταν πάλι. Ἡ Μαριά ἔβλεπε τὸ κρασί καὶ ἀποροῦσε:

«Ποῦ τὸ βρήκαμε τὸ κρασί; ἔλεγε μέσα της. Ἐμεῖς ὡς προχτές δὲν εἴχαμε καθόλου».

Σὲ λίγο ὅμως ξεκαθαρίστηκε ἡ ἀπορία της. Γιατὶ τὸ κρασί λύνει τις γλώσσες τῶν ἀνθρώπων κι' ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν φέρε τὸ κρασί γιὰ τὸ πανηγύρι ἄρχισαν νὰ λένε μὲ τί τρόπο τὸ κλέφτηκε καὶ νὰ καμκρώνουν γιὰ τὸ κατόρθωμά τους.

Ἀκούγοντας αὐτὰ ἡ Μαριά ἐσπρωξε τὸ ποτήρι ποὺ τῆς ἔδινε ὁ Ζάκης.

— Τί ἔχεις; ἔκανε ἐκεῖνος μὲ ἀπορία. Πιὲς λοιπὸν! Δὲν διψᾷς πιά; Τότε λοιπὸν θὰ πῶ ἐγὼ τὸ μερικὸ σου.

Καὶ ἄδειασε τὸ ποτήρι μονορούφι κι' ὕστερα σηκώθηκε γιὰ νὰ τὸ ξαναγεμίσει καὶ ἡ Μαριά τὸν ἄκουσε ποὺ τακωνόταν μ' ἄλλους νέους.

— Ἐγὼ ἔφερα τὸ περισσότερο!

— Ὅχι δὲ, ἐγώ. Τέσσερα ὀρνίθια μονομάς.

— Ἀμ' κι' οἱ χῆνες οἱ δικές μου, τί σοῦ λένε;

— Ἀμ' ὁ Πεδρίλος ποὺ πῆρε τὴ γαλοπούλα μέσα ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ ἀφεντικοῦ της;

— Ὁ Ζάκης εἶναι ὁ δυνατώτερος. Πῆγε πέρα στὸ μαντρί καὶ πῆρε ἓνα ἄρνι σὰν βῶδι.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἄρχισε νὰ παίξῃ ἡ μουσικὴ καὶ ὅλοι οἱ νέοι σηκώθηκαν γιὰ νὰ χορέψουν. Μαζί μὲ τοὺς ἄλλους σηκώθηκε κι' ἡ Μαριά. Ὁ νοῦς της ὅμως δὲν ἦταν στὸ χορό, ἀλλὰ σ' ἐκεῖνα ποὺ εἶχε ἀκούσει. Ὡστε ἔτσι λοιπὸν. Ὅσα ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν στὸ πανηγύρι, ὅλα ἦταν κλεμμένα καὶ ὁ Ζάκης φημιζόταν πῶς ἦταν ὁ πιδὲ ἄξιος κλέφτης ἀπ' ὅλους. Οἱ σκέψεις αὐτὲς τὴν γέμισαν λύπη μὰ καὶ θυμὸ. Ἔστωφε τὸ κεφάλι της, κρέμασε τὰ χέρια της κι' ἀποτραβήχτηκε. Ἐξάφνα ἓνα δυνατό χέρι ἔπιασε τὸ δικό της καὶ μιὰ γλυκεῖα φωνὴ τῆς εἶπε:

— Ἐλα νὰ χορέψης μαζί μου.

Ἦταν ὁ Ζάκης. Σὲ κατὰλληλῇ στιγμή ἦρθε, μὰ τὴν ἀλήθεια. Ἡ Μαριά τὸν ἐσπρωξε ἀπὸτομα καὶ φώναξε:

— Ὅχι, δὲν θέλω!

— Δὲν θέλεις; ἀφοῦ σοῦ χάρισα τὸ βραβεῖο μου; Μὰ ἐγὼ θέλω!

Καὶ δὲν ἄφησε τὸ χέρι τῆς Μαριάς ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὸ ἐλευθερώσῃ. Ἐνας ἄλλος νεαρὸς Ἀτσιγγάνος μπῆκε στὴ μέση.

— Τί ἔχει αὐτὴ; Τί σοῦ ἔκανε, Ζάκη;

— Θέλω νὰ χορέψῃ μαζί μου κι' αὐτὴ δὲν θέλει. Καὶ ὅμως τὸ βραβεῖο μου τὸ πῆρε.

— Καλὰ λέει ὁ Ζάκης, Μαριά. Πρέπει νὰ χορέψῃς μαζί του.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Μιὰ μέρα, στὸ γραφεῖο ἐνὸς δικηγόρου, παρουσιάσθηκε ἓνας χασάπης, γείτονάς του.

— ὦ, καλημέρα, κύρ-Πέτρο. Πῶς αὐτό;

— Ἦρθα, κύρ-δικηγόρε μου, νὰ μοῦ δώσης μιὰ συμβουλή.

— Εὐχαρίστως.

— Δὲν μοῦ λές, κύρ δικηγόρε μου, ὅταν ἓνας σκύλος κάμῃ ζημιὰ, ὁ παθὸς μπορεῖ νὰ γυρέψῃ ἀποζημίωση ἀπὸ τὸν ἀφέντη τοῦ σκύλου;

— Βεβαίως. Ὁ κύριος τοῦ σκύλου εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ κάθε ζημιὰ ποὺ μπορεῖ νὰ κάμῃ τὸ ζῶο του.

— Τότε, κύρ-δικηγόρε μου, μοῦ χρωστᾷς πενήντα δραχμές.

— Ἀ! μήπως ὁ σκύλος σου σοῦ ἔκαμε καμμιὰ ζημιὰ;

— Μάλιστα. Περνώντας σήμερα ἀπ' τὸ χασάπικο, ὁ σκύλος σου μοῦ ἄρπαξε πενήντα δραχμῶν κρέας. Τὸν εἶδα κι' ἐγώ, τὸν εἶδαν κι' ἄλλοι ποὺ τοὺς ἔχω μάρτυρες.

— Ὁ δικηγόρος χαμογέλασε:

— Τότε, κύρ-Πέτρο, μοῦ χρωστᾷς μόνο πενήντα δραχμές.

— Ὁ χασάπης ἀναπῆδησε:

— Ἐγώ; ! καὶ γιατί;

— Γιατὶ ἡ συμβουλὴ ποὺ μοῦ ζήτησες καὶ σοῦ ἔδωσα πρωτότερα, κάνει ἑκατό. Ἐξω ἡ ζημιὰ τοῦ σκύλου μου, μένουν πενήντα.

— Ὁ χασάπης δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ.

— Νὰ πᾶρ' ἡ ὀργή! φώναξε· τί ἤθελα ἐγὼ νὰ γυρέψω συμβουλὴ γιὰ πράγμα ποὺ τῶρα εἶναι πᾶρα. Καὶ πλήρωσε.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ἀγαπητοί μου,

ΜΙΑ μεγάλη κατάρκτηση ἔκαμε τὸ Νεοελληνικὸ Θέατρο αὐτὸν τὸν καιρὸ: μεταφέρθηκε, ἔπαιξε καὶ θριάμβευσε στὴν Εὐρώπη. Ἐνα μεγάλο δηλαδὴ τμήμα ἀπὸ τὸν θίασο τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου—ἐδδομήντα πρόσωπα μὲ τὸ χορὸ, καὶ μ' ἐπικεφαλῇ τὸν δαιμόνιο γενικὸ διευθυντὴ κ. Κωστῆ Μπασιτιά—πῆγε πρῶτα στὴν Ἀγγλίαν, ἔδωσε πολλὰ παραστάσεις τῆς «Ἡλέκτρας» καὶ τοῦ «Ἀμλετ» στὴν Ὀξφόρδῃ καὶ στὸ Λονδίνο, καὶ κατόπι στὴ Γερμανίαν, ὅπου ἔπαιξε τὰ ἴδια ἔργα στὴ Φραγκφούρτῃ καὶ στὸ Βερολίνο.

Εἶναι ἀδύνατο νὰ σᾶς παραιτήσω πόσο θερμὴ ὑποδοχὴ ἔκαμε τὸ κοινὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν αὐτῶν πόλεων στὸ νεοελληνικὸ θίασο. Ἀτέλειωτα ἦταν τὰ χειροκροτήματα στὸ τέλος, μὰ καὶ στὸ μεταξύ, κάθε παράστασης. Κι' οἱ κριτικοὶ τῶν ἀγγλικῶν καὶ γερμανικῶν ἐφημερίδων ἔγραψαν τις πιδὲ ἐνθουσιώδεις κρίσεις γιὰ τὸ παίξιμο τῶν ἡθοποιῶν, γιὰ τὴν εὐρυθμίαν τοῦ χοροῦ στὴν «Ἡλέκτρα», γιὰ τὴ μουσικὴ τοῦ Μητροπούλου στὴν ἴδια τραγωδίαν, γιὰ τὴ σκηνοθεσίαν καὶ τῶν δύο ἔργων, καὶ γενικὰ γιὰ τὴν ἐκπληκτικὴν πρόδοσιν ποὺ παρουσίασε τὸ Νεοελληνικὸ Θέατρο. Ἀγνωστο ὡς χθὲς πιδὲ πέρα ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδας, ἔγινε ἀμέσως γνωστὸ στὴν ἑξω κόσμον καὶ κρίθηκε ἐφάμιλλον καθε εὐρωπαϊκοῦ. Φτάνει μόνο νὰ σᾶς πῶ πῶς ἄγγλοι καὶ γερμανοὶ κριτικοὶ ἔκλεσαν τοὺς δικούς τους ἡθοποιούς νὰ διδασθοῦν ἀπὸ τὸ παίξιμο τῆς κυρίας Παξινοῦ ὡς Ἡλέκτρας, τοῦ κ. Μινωτῆ ὡς Ἀμλετ, καὶ τοῦ κ. Βεάκη ὡς βασιλέως στὴν ἴδια τραγωδίαν τοῦ Σαίξπηρ. Ὁ θρίαμβος ἦταν πλήρης. Ἀπὸ κάθε ἀποψη, τὸ Νεοελληνικὸ Θέατρο δείχθηκε ὑπέροχο.

Ὁ κ. Μπασιτιάς διάλεξε καλὰ τὰ ἔργα ποὺ θὰ τὸ παρουσίαζαν στὴν Εὐρώπη. Πρῶτα μιὰ ἀρχαία ἐλληνικὴ τραγωδία, ποὺ ὅλος ὁ κόσμος ἐκεῖ τὴν ἤξερε ἀπέξω, ὥστε νὰ μὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ ξέρῃ καὶ νεοελληνικὰ γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν παράστασιν καὶ μιὰ νεώτερη, εὐρωπαϊκὴ, γνωστὴ ὄχι βέβαια μόνο στοὺς Ἀγγλους. Ἐτοῖς τὸ εὐρωπαϊκὸ κοινὸ μπόρεσε νὰ ἰδῇ πῶς ἐννοοῦν καὶ πῶς παίζουν οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες τὰ θάνατα ἔργα τῶν προγόνων τους—κι' αὐτὸ βέβαια ἦταν τὸ πιδὲ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ

πιδὲ συγκινητικὸ—κι' ἀκόμα πῶς ἀποδίδουν ἓνα νεώτερο κι' ἀνώτερο ἔργο, παγκόσμιον, ὅπως εἶναι μιὰ σαιξπήρεια τραγωδία. Ἡ ἐπίδειξιν θὰ ἦταν βέβαια πληρέστερη, ἂν παιζόταν κι' ἓνα νεοελληνικὸ ἔργο, ποὺ θὰ ἔδειχνε πῶς ἡ Ἑλλάδα δὲν ἔχει μόνο καλοὺς ἡθοποιούς, μουσικούς, σκηνοθέτες καὶ σκηνογράφους, παρὰ καὶ καλοὺς συγγραφείς. Ἀλλὰ ἡ δυσκολία τῆς γλώσσας ἦταν ἀνυπερβλήτη. Τί θὰ καταλάβαιναν οἱ Ἀγγλοὶ κι' οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ ἓνα ἀγνωστὸ τους ἔργο; Μὴ ξέροντας νεοελληνικὰ οὔτε λέξιν, θὰ τὸ ἔβλεπαν σὰν παντομίμα.

Στὴν παρουσίαν τοῦ Νεοελληνικοῦ Θεάτρου ἡ θριαμβευτικὴ περιο-

δεῖα τοῦ Βασιλικοῦ ἦταν τὸ πρῶτο σπουδαῖον βῆμα. Ἀλλ' ἂς ἐλπίσουμε πῶς γρήγορα θὰ γίνῃ τὸ ἄλλο, ποὺ θὰ τὸ παρουσιάσῃ ὁ ἄλλος. Κι' αὐτὸ θὰ εἶναι ὅταν ἓνα νεοελληνικὸ ἔργο παιχθῇ στὴν Ἀγγλίαν, στὴ Γερμανίαν, στὴ Γαλλίαν ἢ ἄλλου, μεταφρασμένον στὴ γλῶσσα τοῦ τόπου, κι' ὄχι ἀπὸ Ἕλληνες ἡθοποιούς, παρὰ ἀπὸ Ἀγγλους, Γερμανούς, Γάλλους. Νά, ὅπως μεταφράζουμε καὶ μεῖς ξένα ἔργα καὶ τὰ παίζουμε ἐδῶ μὲ ἡθοποιούς Ἕλληνες. Ἔτσι λέμε πῶς γνωρίζουμε τὸ γαλλικόν, τὸ γερμανικὸν ἢ τὸ ἀγγλικὸν Θέατρο. Κι' ἔτσι, μόνο ἔτσι, θάλεγαν κι' οἱ Εὐρωπαῖοι πῶς ἐγνώρισαν τὸ Νεοελληνικόν.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ—Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

7.

Ὅταν ὁ παπποὺς εἶδε τις παντούφλες του ἔτσι παρᾶξενὰ στολισμένες, ἐθύμωσε πολὺ. Μὰ ὅταν εἶδε καὶ τὴν ποδιά τῆς ἐγγονῆς του «λερωμένη» μὲ μπογιές, ἐθύμωσε περισσότερο.

— Ποιὸς τὰ κάνει αὐτὰ; φώναξε. Ὁ κύριος Κωστάκης; Δὲν θὰ φήσῃ λοιπὸν καθαρό οὔτε βιβλίο, οὔτε τζάμι, οὔτε ροῦχο; Ἀ, φτάνει του! Δὲν εἶναι ἄξιος νάχη τίποτα. Οὔτε ἓνα κουτὶ μπογιές, ὅπως ἔχουν ὅλα τὰ παιδιὰ. Εἶναι ὑπερβολικός, κάνει κατάχρηση, τὸν πιάνει μανία. Φτάνει!

Κι' ὁ παπποὺς πῆρε τὸ κουτὶ μὲ τις μπογιές, τὰ πιατάκια καὶ τὰ πινέλα, καὶ τὰ ἐκλείδωσε στὸ συρτάρι του.

Ὁ Κωστάκης, ποὺ ἔλειπε κείνη τὴν ὥρα ἀπὸ τὸ σπῆτι, ἔκλαψε σὰν ἐγύρισε γιὰ τὴν κατάσχεσιν, μὰ δὲν ἀπελπίσθηκε. Ἡ θ ε λ ε νὰ γίνῃ ζωγράφος καὶ θὰ γινόταν. Δὲν εἶχε μπογιές καὶ πινέλα; Θὰ ἔβρισκε, θὰ ἔφτιανε. Καὶ νά, τὸ ἄλλο πρωτὶ, βγαίνοντας στὴν αὐλή, εἶδε στὸ παράθυρο τοῦ πλυσταριοῦ ἓνα χαρτὶ μὲ μιὰ σκούρα γαλάζια, σκόνιν.

— Τί εἶν' αὐτό, κυρά-Βασιλική, ρώτησε τὴν πλύστρα ποὺ ἔπλενε μέσα.

— Λουλάκι, κύριε Κωστάκη. Τὸ βάξω στὸ νερό ποὺ ξεβγάξω τὰ σπορόσπουκα γιὰ νὰ παίρνουν χρῶμα.

— Μοῦ δίνεις καὶ μένα λιγάκι, κυρά-Βασιλική;

— Νὰ σᾶς δώσω, κύριε Κωστάκη; δὲν μοῦ κοστίζει τίποτα.

Ὁ Κωστάκης πῆρε λίγο λουλάκι σ' ἓνα χαρτὶ, τὸ δίπλωσε καλὰ καὶ τὸ ἔκρυψε στὴν τσέπη του. Ἐπειτα βγῆκε στὸ δρόμο.

Ἀ, μὰ ἦταν τυχερός! Στὴ γωνιά ὅπου χτιζόταν ἓνα σπῆτι, οἱ μαστόροι εἶχαν διάφορα χρώματα—κόκκινο, κίτρινο, πράσινο—ποὺ θάβορχναν στὸν ἀσβέστη γιὰ νὰ βάψουν τοὺς τοίχους. Ὁ Κωστάκης τοὺς παρακάλεσε νὰ τοῦ δώσουν λιγάκι ἀπὸ κάθε

σκόνη. Τοῦ ἔδωσαν. Τί τοὺς ἐκόστιζε κι' αὐτοὺς : . . Ὁ Κωστάκης τράβηξε καὶ λίγες τριχὲς ἀπὸ τὶς βουρτσες τους, καὶ γύρισε στὸ σπῆτι γεμῆτος χαρά.

Πῆρε ἀπὸ τὸ μπουφὲ τρία-τέσσερα φλυτζάνια ἔροϊξε νερό, ἀναλίγωσε τὸ λουλάκι καὶ τὶς ἄλλες μπογιές—μαῦρο εἶχε ὅσο ἤθελε στὸ καλιμάρι του—ἐφτίασε μὲ τὶς τριχὲς καὶ πινέλα, κι' ἔτσι ἦταν πάλι ἑτοιμος ν' ὀρχίσῃ . . . τὰ κατορθώματά του.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καθὼς χώνουνταν μέσα σ' ἐκείνη τὴν πολυκοσμία καὶ τὴν ἀνακατοσύρα, μιὰ ἢ βάρκα χτυπώντας ἐπάνω στὴν ἄλλη, ὁ Χάρβεϋ ἐνοίωσε τ' αὐτιά του νὰ κουδουνίζουν ἀπὸ τὶς κοροϊδεῖες ποὺ ἔκαναν εἰς βάρος του.

Ὅλες οἱ γλώσσες τοῦ κόσμου, ἀπὸ τὴ διαλέκτου τοῦ Λαδραδὸρ καὶ τοῦ Δόγκ-Ἀϊλαντ, μαζὶ μὲ τὰ πορτογαλικά, τὰ ναπολιτάνικα, τὰ γαλλικά καὶ τὰ βρετανικά, ἀνακατεμένα μὲ τραγούδια, μὲ φωνές, μὲ βλαστήμιες ποὺ ἦταν καινούργιες γι' αὐτόν, ἀντηχοῦσαν στ' αὐτιά του καὶ τοῦ φαινόταν πῶς αὐτὸς ἦταν ὁ στίχος. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του δέιλιασε ποὺ βρισκόταν μέσα σὲ τόσο κόσμο — ἴσως σ' αὐτὸ νὰ ἐφτίαιγε τὸ ὅτι τόσο καιρὸ δὲν εἶχε ἄλλους συντρόφους ἀπὸ τοὺς ναυτεῖς τοῦ Ἐδῶ Ἐλ-μαστε — δέιλιασε μπροστά, σὲ τόσα ἄγρια πρόσωπα ποὺ πρόβκιναν κι' ἐξαφανίζονταν ὅποτε σήκωνε ἢ κατέβαζε τὴν βάρκα τὸ κύμα. Μιὰ ἐλαφριά φουσκοθαλασσὶα κουβαλοῦσε στὴ ράχη τῆς μιὰ μακρὰ σειρὰ ἀπὸ ψαρόβαρκες μὲ κάθε λογῆς χρώματα. Οἱ βαρκούλες ἔμεναν μιὰ στιγμὴ μετέωρες, σὰν ἓνα παράξενο στολίδι στὴ γραμμὴ τοῦ ὀρίζοντα, ἐνῶ οἱ ψαράδες ἔσειαν τὰ χέρια τους καὶ φώναζαν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. Τὴν ἄλλη στιγμὴ τὰ ἀνοιχτὰ στόματα, τὰ σεινάμενα χέρια καὶ τὰ ἀνοιχτὰ στήθη χάνονταν, ἐνῶ στὴν κορυφὴ ἀπὸ ἓνα ἄλλο κύμα παρουσιαζόταν μιὰ καινούργια σειρὰ ἀπὸ νέα πρόσωπα, σὰν τὰ καραγκιοζάκια στὸ παιδικὸ θέατρο. Γι' αὐτὸ ὁ Χάρβεϋ καθόταν καὶ κοίταζε μὲ γουρλωμένα μάτια.

— Πρόσεχε, εἶπε ὁ Ντάν, σείοντάς μιὰν ἀπόχνη. Ὅταν θὰ σοῦ πῶ, θὰ τὴν χώνης στὴ θάλασσα καὶ θὰ τὴν βγάζης. Ποῦ θὰ μποῦμε τώρα ἐμεῖς. Τὸν Πλάττ :

Σπρώχνοντας, παραμερίζοντας, χαιρετώντας ἀπὸ δῶ τοὺς παλιούς του φίλους καὶ φωνάζοντας ἀπ' ἐκεῖ στοὺς παλιὺς του ἐχθρούς, ὁ κυβερνήτης Τὸν Πλάττ ὠδήγησε τὸ στολίσκο του στὴν καλύτερη θέσιν ἀνά-

μεσα στὴν γενικὴ ἀναστάτωση. Ἐξαφνα ἔμως ἀκούστηκαν δυνατὰ γέλια. Μιὰ ψαρόβαρκα πετάχτηκε μ' ὁρμὴ ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ στεκόταν κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ σὰν σὰττα ἐνῶ ὁ ψαράς ποὺ ἦταν μέσα τραβοῦσε ἀπεγνωσμένα τὶς πρυμάτσες.

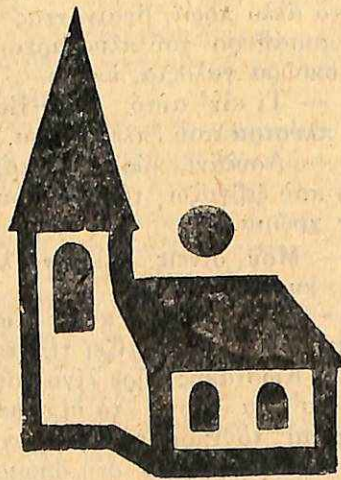
— Ἀρσέ τὴν λάσκα, μούγγρισαν εἰκοσι φωνές μαζὶ. Ἀς τὴν νὰ ξεμπερδεύτῃ μονάχη τῆς.

— Τί τρέχει ; ρώτησε ὁ Χάρβεϋ, ἐνῶ ἡ βάρκα ἐφευγε γοργή σὰν ἄστραπή. Δὲν ἔχει ρίξει ἄγκυρα :

— Καὶ ρέβαια ἔχει ρίξει, μὰ μπλέχτηκε ἡ φάλασσα στὰ σκοινιά του. Τὴν ἀπόχνη, Χάρβεϋ, ἐφθασε !

Ἡ θάλασσα γύρω τους σκοτείνιασε σὰν νὰ τὴν εἶχε σκεπάσει κανένα σύννεφο, ὕστερα μὲ τὸ Ἠρέϊσμα τῆς μπόρας ἀκούστηκε τὸ φτάσιμο ἀπὸ ἓνα πλήθος μικροσκοπικὰ ἀσημόλευκα ψαράκια καὶ σὲ μιὰ ἔκταξη ἀπὸ πέντε-ἕξι στρέμματα οἱ μπακαλιάραι

ΟΠΤΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ἐν κοιτάξετε πολλὴν ὥρα αὐτὴν τὴν εἰκονίσσα κι' ὕστερα κλείσετε τὰ μάτια καλά, θὰ τὴν ἴδῃτε καὶ στὸ σκοτάδι, μὲ τὴ διαφορὰ πὼς τὰ σπῆρα τῆς μέρῃ θὰ εἶναι μαῦρα, καὶ τὰ μαῦρα τῆς ἄσπῃρα.

ἄρχισαν νὰ πηδοῦν ψηλά στον ἄερα ὅπως οἱ πέστροφες τὴν ἀνοιχτὴ πίσω ἀπὸ τοὺς μπακαλιάρους τρεῖς ἢ τέσσερις πελώριες ράχες μαυρείδερες ἔσχιζαν τὸ κύμα μὲ μεγάλους ἀφρούς.

Ὅλοι τότε ἄρχισαν νὰ φωνάζουν μαζὶ καὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ σηκώσουν τὶς ἄγκυρές τους γιὰ νὰ πᾶνε πίσω ἀπὸ τὸ ψάρι, οἱ ἄγκυρές τους μπερδεύτηκαν μὲ τοῦ γείτονά τους καὶ ἄρχισαν νὰ βρίζουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, ὕστερα ἄρχισαν νὰ ρουτοῦν τὶς ἀπόχες τους μέσα στὸ νερὸ καὶ νὰ δίνουν στο ζιπλάνο τους ὁδηγίες καὶ συμβουλές ἐνῶ ἡ ἄβυσσος ἀφρίζε καὶ οἱ ἀνθρωποὶ, οἱ φάλαινες καὶ οἱ μπακαλιάραι ὅλοι μαζὶ οἰχόνταν ἀπάνω στὰ ἄτυχα μικρόψαρα. Ὁ Χάρβεϋ βρέθηκε πεταγμένος ἀνάσκελα στὸ βυθὸς τῆς βάρκας ἀπὸ τὸ χερσὺλ τῆς ἀπόχης τοῦ Ντάν. Μέσα ὅμως σ' ὅλην αὐτὴ τὴν κοσμοχαλασίαν, πρόφτασε νὰ ἴδῃ, γιὰ νὰ μὴν τὸ ξεχάσῃ ποτέ του, τὸ μικρὸ, ἀκούνητο καὶ πονηρὸ ματάκι μιᾶς φάλαινας, ὅμοιο μὲ τὸ μάτι ἐνὸς ἐλέφαντα ἱπποδρομίου ποὺ ἀνοίγει τὸ δρόμο τῆς στὸν ἄφρδ τοῦ νεροῦ καὶ πού, καθὼς βεβαιώνει τοῦ ἐκλείνει τὸ μάτι.

Ὑστερα τὸ κοπάδι ἀπομακρύνθηκε καὶ πέντε λεπτὰ ἀργότερα δὲν ἄκουγε κανεὶς τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ πλατάγιασμα τῶν βαριδιῶν καθὼς ἔπεφταν στὴ θάλασσα, τὸ σπαρτάρισμα τῶν ψαριῶν καὶ τὰ σκληρὰ χτυπήματα τῶν ξύλινων σφυριῶν ἐπάνω στὰ κεφάλια τῶν μπακαλιάρων. Ὁ νόμος τοῦ Μπάνκου ἀπαγορεύει ἀπολύτως περισσότερα ἀπὸ ἓνα ἀγκίστρι σὲ κάθε ὁρμιά ὅταν ὁ στολίσκος εἶναι συγκεντρωμένος στὴν Παρθένω. Μὰ οἱ βάρκες βρισκόνταν τόσο κοντὰ ἢ μιὰ στὴν ἄλλη ὥστε καὶ οἱ μονές πετονιές ἀκόμα μπερδεύονταν σὲ σημεῖο ποὺ ἦταν ἀδύνατον πιά κανεὶς νὰ τὶς ξεμπλέξῃ. Βάρκες, ψάρια καὶ δίχτυα παρουσίαζαν ἓνα φοβερὸ ἀνακάτωμα καὶ ὁ Χάρβεϋ ἔμπλεξε σὲ ζωηρὸ καυγᾶ μ' ἓνα γλυκομίλητο ψαρά τῆς Νέας Γῆς κι' ἓνα φωνακλᾶ Πορτογάλο.

Χειρότερο ἀκόμη ἀπὸ τὸ μπλέξιμο τῶν ἀγκιστριῶν ἦταν τὸ ἀνακάτωμα τῶν ἀγκυροσκοινίων μεταξύ τους. Καθένας εἶχε ρίξει τὴν ἀγκυρά του ὅπου τοῦ ἄρεσε καὶ ψάρευε γύρω-γύρω ἀπὸ τὸ σταθερὸ αὐτὸ σημεῖο. Ὅταν τὸ ψάρι ἄρχισε νὰ τοιμπάζῃ, λιγώτερο ὁ καθένας θέλησε νὰ σηκώσῃ ἄγκυρα γιὰ νὰ πᾶν, σὲ καλύτερο μέρος νὰ ψαρέψῃ. Κάθε τρεῖς βάρκες ὅμως ἡ μία εἶχε τὸ ἀγκυροσκοινίον τῆς μπερδεμένο μὲ τρία ἢ τέσσερα ἄλλα. Θεωρεῖται ἐγκλημα ἀσυγχώρητο στὸν Μπάνκο τὸ νὰ κόψῃς τὸ σκοινί τοῦ

ἄλλου. Καὶ ὅμως ἔγινε τρεῖς-τέσσερις φορές καὶ οἱ ἐνοχοὶ δὲν ἀνακαλύφθηκαν. Ὁ Τὸν Πλάττ ἐτσάκωσε ἓνα βαρκάρη τοῦ Μαίην ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ τοῦ κοπάνισε μιὰ κατακέφαλα μὲ τὸ πλατὺ μέρος τοῦ κουπιοῦ του, καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο φέρθηκε ὁ Μανουὲλ σ' ἓνα συμπατριώτη του. Ὁ Χάρβεϋ ὅμως δὲν πρόλαβε ν' ἀνακαλύψῃ ἐκεῖνον ποὺ τοῦ ἔκοψε τὸ δικό του σκοινί καὶ τὸ ἴδιο ἔπαθε κι' ὁ Πέν κι' ἔτσι οἱ δύο τους ἀναγκαστήκαν νὰ γίνουν «μασούνες» καὶ νὰ μεταφέρουν τὰ ψάρια στὸ Ἐδῶ εἴμαστε, κάθε φορὰ ποὺ οἱ βάρκες δὲν χωροῦσαν πιά ἄλλα. Κατὰ τὸ σούρουπο τὸ κοπάδι ξαναγύρισε πίσω στὸν Μπάνκο καὶ ξανάρχισαν πάλι τὰ ἴδια ὅπως τὸ πρῶτ. Καὶ εἶχε πιά βραδυάσει ὅταν οἱ ψαράδες γύρισαν στὰ καράβια τους γιὰ νὰ καθαρίσουν καὶ νὰ σιδεάζουν τὰ ψάρια στὸ ἀμπάρι.

Ὁ σωρὸς τῶν ψαριῶν ποὺ πλημμύριζαν τὸ πάρκο καὶ χύνονταν στὸ κατάστρωμα ἦταν πελώριος καὶ τοὺς πῆρε ὁ ὕπνος πρὶν ἀκόμη τελειώσουν.

Τὸ ἄλλο πρῶτὶ πολλὲς βάρκες πῆγαν νὰ ψαρέψουν ἐπάνω στὴν κορυφὴ τῆς Παρθένου καὶ ὁ Χάρβεϋ ποὺ βρέθηκε ἀνάμεσά τους, μπόρεσε νὰ βυθίσῃ τὴν ματιὰ του μὲς στὴ θάλασσα καὶ νὰ ξεχωρίσῃ τὰ θαλάσσια φυτὰ ποὺ φύτρωναν ἐπάνω στὸν ἀπομονωμένο αὐτὸν βράχο, ποὺ ὑψώνεται σχεδὸν ὡς τὴν ἐπιφάνεια. Οἱ μπακαλιάραι εἶχαν μαζευτεῖ ἐκεῖ λεγεῶνες ὁλόκληρες. Ὅταν τοιμποῦσαν, τοιμποῦσαν ὅλες μαζὶ καὶ τὸ ἴσιο ἦταν ὅταν ἔπαυαν. Κατὰ τὸ μεσημέρι καθήσαν λίγη ὥρα γιὰ ν' ἀναπαυθοῦν καὶ τότε οἱ βάρκες θέλησαν νὰ βροῦνε κάποιον γιὰ νὰ κοροϊδέψουν καὶ νὰ κάνουν χάξι. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη εἶχε ἔρθῃ ἓνα καινούργιο καράδι «Ἡ Ἐλπίς τῆς Πράγας» καὶ βλέποντας τὶς βάρκες του νὰ ἐρχονται πρὸς τὸ μέρος τους, ἄρχισαν ὅλοι ἐν χορῷ νὰ τοὺς ὑποδέχονται.

— Ποιὸς εἶναι ὁ πιδ τοιγκούνης μέσα σ' ὅλα τὰ ψαράδικα ;

Τριακόσιες φωνές ἀπάντησαν εὐθύμα :

— Ὁ Νικ Μπρά-αντυ !

— Ποιὸς ἔκλεψε τὰ φυτίλια ἀπὸ τὶς λάμπες ;

— Ὁ Νικ Μπρά-αντυ, ἀπάντησαν οἱ ψαρόβαρκες τραγουδιστὰ.

— Ποιὸς ἔβαλε νὰ μαγειρέψῃ σάλμῃ ἀντὶ γιὰ γιὰ σοῦπα ;

— Ὁ Νικ Μπρά-αντυ !

Ὁ Μπράντυ ὥστόσο δὲν ἦταν τόσο ἐξαιρετικὰ φιλάργυρος μὰ εἶχε βγάλει τέτοιο ὄνομα καὶ οἱ ἄλλοι τὸν εἶχαν πάρει στὸ μεζέ.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝ

Η ΓΙΑΝΟΥΛΑ ΜΕ ΤΟ ΣΤΑΜΝΙ ΤΗΣ

Στὸ κεφάλι ἔχοντας πάνω, γάλα ἓνα σταμνὶ γεμάτο, Ἐξέκινησε ἡ Γιαννούλα γιὰ νὰ πᾶν στὴ χώρα κάτω. Πεταχτὴ τὴ μέρα κείνη καὶ μὲ βιάση πηγατοῦσε, Λέγοντας πῶς δὲ θὰ πάθει τίποτα κακὸ στὸ δρόμο. Καὶ πιδ ἐλεύθερη γιὰ νάνα, ξεμπρατωθήκε ὡς τὸν ὦμο. Καὶ κοντὸ φουστάνι μόνον καὶ παντοφλες ἐφοροῦσε. Ἀπὸ πρὶν στὸ νοῦ τῆς κι' ὅλας, λογαριάζει τί θὰ κάνῃ. Τὰ λεφτοῦλια ποὺ θὰ πιάσῃ, σὰν τὸ γάλα τῆς πουλήσῃ. Αὐγουλάκια θ' ἀγοράσῃ καὶ τρεῖς κλωσές θὰ νὰ βάνῃ. Ποῦ πολλὰ πουλιά θὰ βγάλουν, ἀν' ἡ τύχη βοηθήσῃ. «Μιὰ χαρά, λέει, θὰ τὰ θρέψω, Χάμου ἀφίνοντας τὰ πλούτη σκορπισμένα, σπῆτι πάει. Μὲ τὸ φόβο πῶς καὶ ξύλο ἀπ' τὴν μάνα τῆς θὰ φάῃ».

Πίτουρο πολὺ δὲ θέλει καὶ σὲ λίγο θὰ παχύνῃ. Κι' ὅταν ἄρκετὰ βαρύνῃ, Τὸ πουλῶ κι' αὐτὸ καὶ τότε, πῶ-πῶ ! τί λεφτὰ θὰ πιάσω ! Θ' ἀγοράσω ἓνα βωδάκι μὲ μιὰ τόση δά ! γελάδα. Ἀχ ! πῶς θὰ χοροπηδάῃ πλάι στὴν ἀσπρη μας ἀρνάδα ! Λέγοντας αὐτὸ ἡ Γιαννούλα χιρίζει τόσο π' ἀρχινάει κι' ἡ ἴδια νὰ χοροπηδάῃ. Καὶ πιδ ἐλεύθερη γιὰ νάνα, Ἐμπρατωθήκε ὡς τὸν ὦμο. Πᾶν γελάδες καὶ βωδάκια καὶ γουρούνια καὶ πουλάκια. — «Ὁχ ! τί ἔπαθα, ἡ καὶ μὲνη, κρᾶζει, καὶ βουβή, θλιμμένη, Χάμου ἀφίνοντας τὰ πλούτη σκορπισμένα, σπῆτι πάει. Μὲ τὸ φόβο πῶς καὶ ξύλο ἀπ' τὴν μάνα τῆς θὰ φάῃ».

(Παράφραση) ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΗΜΗΡΩΤΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— «Α, τί ψηλά ποὺ θὰ πάγῃ ὁ ἀετός μου !

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ

Σ Τ Ο Χ Α Σ Μ Ο Ι

[*Ίδε τ' Αποτελέσματα στο προηγ.*]

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Με την ψυχή πλημμυρισμένη από χαρά αντικρύζω κάθε φορά από μακριά, να διαγράφονται, σαν μια σκιά άκονα, οι άκτες της Πελοποννήσου, κάθε φορά που γυρνά απ' την Γαλλία, ύστερα από ολιγοήμερο ταξίδι στην μοναξιά της θάλασσας.

Δεν μπορώ να πω πως ένθουσιάζομαι κι' εγώ σαν τον ταξειδωτή παφίνη την σκέψη του να τρέξη στον Μαραθώνα και Σαλαμίνα, στον Θεμιστοκλή ή Εuryπίδη. Έχω κάπως συνειδηθεί, ύστερα από εξ χρόνων διαμονή στην 'Ελλάδα, σ' αυτές τις συγκινήσεις, τις πατροπαράδοτες αυτές αγάπες. Ξαίρω από πρώτα τι πρόκειται να δω, καμιά έκπληξη δεν με περιμένει.

Πίσω μου, στην πατρίδα μου, άφησα φεύγοντας αγαπημένα μου πρόσωπα, μεγάλες έννοιες. Όμως μπρός μου, σ' αυτή την απόκορμηνη οδοντωτή γη με το γκριζογάανο χρώμα, που ξανοίγεται σιγά-σιγά πάνω απ' το Αιγαίο, με περιμένει η φιλοξενία των ζωντανών και νεκρών, η ομορφιά, πάντοτε φρέσκα, το παντοτεινό της χαμόγελο, ανάμεσα στην αναλλοίωτη Φύση και τις ανανεούμενες γενιές.

Έδω θαρρώ πως όλα με υποδέχονται με χαρά. Το κάθε τι μου ψιθυρίζει ένα γνωστό τραγούδι. Πατώ το πόδι μου στην άρχαία και σύγχρονη συνάμα 'Ελλάδα.

Η θάλασσα σηκώνει τα πλοία μας όπως άλλοτε τις αθηναϊκές θεωρείες. Χαϊδεύει τις ίδιες όχθες, κατευθύνεται με την ίδια ήρεμη απ' την Αττική στην Πελοπόννησο, λικνίζει τους παραδεις της 'Υδρας, Πόρου, Αίγινας και Πειραιά με τον ίδιο ρυθμικό δόρυβο και το ίδιο σιγανό μουρμούρισμα.

Γιαυτό και μέσα μου υπάρχει πάντα μια τέλεια αρμονία ανάμεσα σ' αυτά που βλέπω και σ' εκείνα, που, απ' όσα ξαίρω, θυμούνται. Βλέποντας από μακριά τους απότομους βράχους του 'Ιονίου φέρνω συγχρόνως μπρός στα μάτια μου τον Πλάτωνα να ρεμβάζει εκεί ψηλά, και τις δέκα τρεις κολόνες που στέκουν μόνες ορθές ανάμεσα στα έ. έρείπια του ναού.

Καθώς περνά μπρός απ' την Αίγινα, ξαναβλέπω με την φαντασία μου άκονα το άρχαιο ιερό της 'Αθηνάς, το ίδιο ζωντανά, σαν τα έρείπια πούχω μπρός μου. Παρόν και παρελθόν είναι για μένα κάτι το αδιάρητο. Θά μου ήταν δύσκολο, δεν θάξερα καλά-καλά να ξεχωρίσω τ'όνα απ' τ' άλλο. Και τα δύο, για μένα, ζούν μέσα στην ίδια λάμψη.

Μεγάλη Τάξις—Β' Βραβείον

Δεν ξεχνάει κανείς εύκολα τα όμορφα μονοπάτια της ζωής σου. Μονοπάτια που σε οδηγούν σε μέρη όνειρεμένα, που σε κάνουν για μια στιγμή να ξεχνάς την πίκρα της ζωής. Ω ναί! δεν ξεχνάει κανείς εύκολα τα περασμένα. 'Αθελω σουδρονται στο νου, φτερουγίζουν γύρω σου απαλά περασμένες στιγμές. Και περνάει οι ανάμνησεις αργά-αργά και κοιτάνε σου, για να χα-δούνε και πάλι μέσα σε μια άποψη μια πονεμένη γωνιά της ψυχής σου. Όσο και αν το μέλλον ξανοίγεται μπροστά μας φωτεινό, όσο και αν τα μάτια μας αγναντεύουν σε νέους ορίζοντες, πάντα με νοσταλγία αναπολούμε παλιές ευτυχισμένες μέρες και άθελω σιγοκλαίει η καρδιά μας, για το γοργό φτερο πέρασμά τους! Ναί, μās άρδεσει να θυμόμαστε πάντα τα περασμένα όσο και αν ξευλουμε πόνους παληούς, που μέσα μας κοιμούνται.

Κατάσκοπος 33 [B]

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

1. Διαγωνισμός πρὸς σύνθεσιν μύθου

Κι' άλλη φορά έκαμα τέτοιο Διαγωνισμό κι' έδωσα λαμπρά αποτελέσματα. Πρόκειται να συνδέσει ένα μικρό, σύντομο Μύθο, σαν αυτούς του Αίσωπου, του Λαφονταίν, του Κριλὼφ κτλ. Να είναι όμως δικός σας, πρωτότυπος, της φαντασίας σας, κι' όχι αντιγραφή, μεταφράση, διασκευή ή μίμηση άλλου.

Συνήθως στους Μύθους άνθρωποι ποιοούνται, ή μάλλον μιλούν σαν άνθρωποι, τα ζώα, τα φυτά, ακόμη κι' άψυχα πράγματα. Η μικρή όμως ιστορία που θα γράψετε, μπορεί για πρόσωπα, εκτός από ζώα, φυτά και πράγματα, να έχη κι' ανθρώπους. Επίσης, οι Μύθοι έχουν συνήθως στο τέλος επίμυθο. Κι' ο δικός σας μπορεί να έχη, μα και να μην έχη, αν το κρίνετε περιττό, αν δηλαδή φαίνεται καθαρά από την ιστορία. Τέλος, άλλοι Μύθοι είναι πεζοί κι' άλλοι έμμετροι (ποιήματα). Λοιπόν και τον δικό σας μπορείτε να τον γράψετε είτε στο πεζό, είτε σε στίχους, όπως θέλετε. Πρόκειν όμως να έχετε πως οι στίχοι ενός Μύθου πρέπει να είναι πολλοί καλοί. Αλλιούττω, προτιμώτερο να γραφτῇ στο πεζό.

2. Διαγωνισμός Τυπογραφικῶν Λαθῶν

Σ' αυτό το φυλλάδιο έχω άφήσει ξε-πίτηδες οκτώ τυπογραφικά λάθη—από

ένα σε κάθε σελίδα—και τέτοια που δεν διακρίνονται εύκολα, γιατί οι λέξεις, και με το λάθος, μένουν σωστές, και μόνο από την κάποια αλλοίωση του νοήματος μπορεί κανείς να μαντεύσῃ πως πρέπει να γίνουν... σωστότε-ρες.

Η άρχική λέξη διαφέρει από τη λαν-θασμένη μόνο κατά ένα γράμμα. Παραδείγματα: «Οι θόλοι της Γης παγω-μένοι». 'Αντί θόλοι θέλει πόλοι. «Ο άπους δεν σκέπτεται». 'Αντί άπους θέ-λει άπους. Τέτοια είναι τα 8 τυπογρα-φικά λάθη σ' αυτό το φυλλάδιο, που πρέπει να βρῆτε. Και θα τα γράψετε στην άπάντησή σας κατά σειράν, ση-μειώνοντας σελίδα, στήλη και στίχο. Π. χ. «Στη σελίδα 390, στήλη β' στί-χος 13, αντί πείρα, θέλει πείνα». Και καθεξῆς. ('Αν μπερδεύσετε στο μέτρο-μα των στίχων, αφήστε το. Ο άριθμός του στίχου, στην άπάντησή σας, δεν είναι κι' απαραίτητος).

Υπάρχουν κι' άλλα τυπογραφικά λά-θη, που μένουν κάποτε τυχαία, και κά-νουν τις λέξεις αδιάγνωστες, ώστε φαί-νονται άμέσως. Π. χ. Πένδος=Πέντρος, κραβίο=κρανίο κτλ. Επίσης μερικά στοιχεία είναι ανάποδα, τα διπλά γί-νουνται τριπλά, ή λείπει ο τόπος κτλ. Π. χ. «Ψδης, αλλά, μονος». 'Α, τέτοια λάθη, όσα κι' αν βρῆτε, δεν θα ση-μειώσετε κανένα: δεν είναι από τα οκτώ.

Κοινοί 'Όροι όλων των 'Εκτά-κτων Διαγωνισμών: — Δωρεάν μπο-ρούν να λάβουν μέρος οι συνδρομηταί και τάδελφια των που έχουν ψευδώνυ-μο. Όσοι δεν έχουν, καθώς και οι άγο-ρασταί, συνοδεύουν την άπάντησή τους με πέντε δραχμές σε γραμματόσημο

Η άπάντηση, σε χωριστό χαρτί, πρέ-πει να είναι πολύ καθαρογραμμένη, και νάχη στην άρχή τον τίτλο «'Απάντηση στον δεινα Διαγωνισμό», τόνωματοπώ-νυμο του Διαγωνιζομένου, το ψευδώνυ-μό του (αν έχη) και απαραίτητος την ήλικία του, γιατί σε όλους αυτούς τους Διαγωνισμούς οι διαγωνιζόμενοι χωρί-ζονται σε δυο Τάξεις (από 16 ετών και άνω ή Μεγάλη, από 15 ετών και κάτω ή Μικρή). Όσοι δεν σημειώνουν ήλικία κατατάσσονται στη Μεγάλη Τά-ξη όποια ήλικία κι' αν έχουν (και τους συμφέρει:).

Όσοι έχουν δυο ή περισσότερα ψευ-δώνυμα, μόνο μια άπάντηση μπορούν να στείλουν μ' έν από τα ψευδώνυμά τους, όποιο θέλουν. 'Αν στείλουν πε-ρισσότερες με διάφορα ψευδώνυμά τους δεν θα ληφθῇ υπ' όψη καμιά.

Βραβεία θάπονεμηθούν τα όρισμένα για τους Μικρούς Διαγωνισμούς (βλ. 'Οδηγόν του Συνδρομητού. Κεφ. Ζ').

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αθήναι, 42 οδὸς Εὐρυπίδου
τὴν 11 'Ιουλίου 1939

ΑΠΟ σήμερα αρχίζουν οι προκηρύξεις των 'Εκτάκτων Διαγωνισμών για το καλο-καίρι. 'Ετοιμάζεται και η 43η Κυριακή, που λογαριάζω να δημοσιευθῇ στο έωδε-κάσέλιδο του Αγούστου.

Με μεγάλη χαρά αναγγέλλω το γάμο της παλιάς μου φίλης και συνεργάτριας **Μαρίας Β. Σακελλαρίου**, που ελχε το πα-σίγνωστο ψευδώνυμο **Μικρομέγαλη**, με τον κ. 'Ιωάννη Κονδύλη χημικό. Της εύχομαι άνθοςπαρτή την καινούργια της ζωή, κι' ελπίζω να μη με ξεχάσῃ όπως και τόσες άλλες φίλες μου που παντρεύτηκαν και σήμερα με παίρνουν για τα παιδάκια τους και κάποτε μου γράφουν κι' οι ίδιες, θυ-μούμενες τα παλιά...

Πως πήγαν λοιπόν οι διαγωνισμοί, 'Αν-θος της 'Ανατολής; Πολύ καλά, δεν άμ-φιβάλλω. Διαβίσασα όσα γράψεις, εξαφο-ρ. Μῆς της «'Ιονίου 'Ανθολογίας» στον κ. Φαίδωνα, και χάρηκε που άγαπήσ τόσο τη Ζήκυνθο, και γι' αυτό πήρε για ψευδώνυμο το «'Ανθος της 'Ανατολής», όπως ονομά-ζεται τώρα νησί του 'Ιονίου, η πολυτρα. γουδημένη πετρίδα του Σολωμού... Περι-μένω να μὲ ξαναγράψῃς τώρα που ήρῶ-χασες.

Κι' εγώ χάρηκα βέβαια, **Δόν 'Αλόη**, γιὰ την έπιτυχία σου στους διαγωνισμούς. Ναί, ο πρώτος μου άρχισυντάκτης ήταν ο άειμνηστος 'Αριστοτέλης Κουρτίδης. Γαμ-θρός έπ' αδελφῇ του κ. Παπαδοπούλου, ελχε άποσιωθεῖ στο περιοδικό μου τα πρώ-τα είκοσι χρόνια του, έγραψε πολλά και με το ψευδώνυμό του **Αιμίλιος Εἰσαρμέ-νος**, κι' είναι ένας από τους ιδρυτές της Παιδικῆς Λογοτεχνίας σ'ήν 'Ελλάδα. Δί-καία λοιπόν μπορείς να καυχῶσαι γιὰ τον πατριώτη σου, καθώς και γιὰ τον άλλον άειμνο μεγάλο θράκα, τον Γεώργιο Βιζυη-νό. Το ποιήμά σου δεν το διάβασα ακόμη· το σκίτσό σου είναι καλό και θα δημοσιευ-θῇ με τη σειρά του.

Έτσι είναι η ζωή, **Μιράντα Στρογγύ-λη**, εύχάριστα μαζί και δυσάρεστα. Το καλό είναι που τα δικά σου εύχάριστα αυ-τόν τον καιρό ήταν πολλά, και τα δυσά-ρεστα μόνο ένα: η μικρή έκείνη άγχερη-ση στη μύτη σου γιὰ τις «έκπλαστῆσεις» που έκαμες πολύ καλά να τις ξεφορτωθῆς. Χάρηκα πολύ γιὰ την έπιτυχία σου στο πιάνο και στο άλλα. Και σ' εύχαριστώ που προσφέρεις τόσο πρόθυμα να λάβεις μέρος στον έορτασμό των 'Εξηντάχρονων, καθώς και την καλή σου μαμμά, την παλιά δια-κλασόπουλα. Όταν θα είναι καιρός, θα σὰς καλέσω.

Τρία 20, **Αργαριάν**, σε τρία από τα κυ-ριότερα μαθήματα, είναι «άριστος» οίονός κι' γιὰ τάλλα, ώστε μπορώ να σε συχα-ρώ από τώρα. Πάντα βέβαια καλή κι' ευ-νική ή άμιλλα· αλλά σ' αυτή την περι-οχή συμβαίνει το εξῆς: το ρεκόρ δεν είναι γιὰ τα γραμμάτα σας αλλά γιὰ τα άπαντήσεις μου· κι' οι άπαντήσεις δεν αποκρίνονται πάντα με τον άριθμό των γραμμάτων (για πολλούς λόγους). Π. χ., από σὰς μπορεί να μὲ γράψῃ σ' ένα 10 γράμματα, αλλά μπορεί νάχη μό-νο δυο ή τρεις άπαντήσεις· ενώ άλλος με μόνο γράμματα, μπορεί νάχη τέσσερις άντήσεις. Τι γίνεται λοιπόν ή άμιλλα; αυτό θα σὰς συμβούλευα να την άφήσε-ς. Γράφετέ μου όταν θέλετε, όταν σὰς ά-

ρέση, όταν είναι ανάγκη, και μὴ σὰς νοιά-ζει γιὰ ρεκόρ...

Σπίθα, πήρες το ένδεικτικό σου; Γρά-ψε μου τους ίκανοποιητικούς βέβαια βαθ-μούς. Χαίρω που το καλοκαίρι θα κατα-γίνεσαι μαζί μου. Μά γι' αυτό δεν πήρες και ψευδώνυμο; 'Ελαβα και τις λύσεις. Ναί, τα Διαπλασόπουλα της γειτονιάς, με σένα και τον άδελφό σου, μπορείτε εξαί-ρετα να κάμετε Σύλλογο.

'Αρπη, κοιτάξα στο βιβλίο μου και βρή-κα το κομμάτι σου «'Αθηναι-Γύθειον», σταλ-μένο από τον Μάρτη, με τη σημείωση «ένεκριθη». Δεν δημοσιεύθηκε λοιπόν; Μοῦ φαίνεται πολύ περίεργο. Γιατί δεν πιστεύω να σου διέφυγε κι' υποθέτω μάλλον πως θα παρέπεσε πουθενά από το γραφετό μου ως το τυπογραφείο. Θα κοιτάξω και στα φυλλάδια από τον 'Απρίλη, κοιτάξῃς και σὺ, κι' αν πράγματι δὲν έχει δημο-σιευθεῖ, μπορείς να το ξαναστείλῃς. 'Ο ό-ρισμός αυτός του πολιτισμοῦ εξηγεί καθα-ρώτατα τι είναι «άξια». Πολιτισμός, λέει, είναι το σύνολο των αξιών και αγαθών. 'Εξία λοιπόν είναι ό,τι καλό άπέκτησε και κατέχει ο πολιτισμένος άνθρωπος. Π. χ. οι έπιστήμονες, οι φιλόσοφοι, οι ποιητές, οι έφευρέτες κτλ είναι «άξιοι» ενός τό-που· έπίσης η φιλοσοφία του, η ποίησή του, οι έφευρέσεις του, η νομοθεσία του κτλ. Οι «άξιοι» είναι μάλλον ήθικες και πνευματικές, γιὰτι οι ήλικες—πλούτος, έμ-πόριο, βιομηχανία, γεωργία—είναι «άγα-θά». 'Υπάρχουν έπίσης παλιές άξίες και νέες. Κι' οι παλιές συχνά «άναθεμαρουν-ται», μήπως τυχόν θεωρούνται άξίες από πλάνη και κακή πρόληψη.

Φινέα, κι' εγώ χαίρω πολύ που από αγοραστής έγινες συνδρομητής και τώρα μπαίνεις και στον «κήπο» μου. 'Ελπίζω να ίκανοποιῆς πάντα στους διαγωνισμούς τον καλό σου θεό, γιὰ να σου ανανεώνῃ τη συνδρομή σου. Θα είδες την έγκριση του ψευδωνύμου σου. Γράψε μου.

Πολύ καλό σύμπτωμα, **Σαίξπηρ**, να εί-σαι 14 ετών και να βρίζεις ακόμα γούστο στάνδινγκ της Κυρά-Μάρθας. Θα πῇ πως όχι μόνο διατηρεῖς την παιδική σου ψυχή, παρά και πως έχεις την ίκανότητα να διακρίνεις το βαθύτερο τους νόημα και τη λογοτεχνική τους χάρη. Βλέπεις πως από σήμερα αρχίζουν οι προκηρύξεις των 'Εκτάκτων Διαγωνισμών, και μπορώ να σε βεβαιώσω πως ο «τεμπέλαρος» ο 'Ανανίας καταγίνεται αυτόν τον καιρό με την «43η Κυριακή». Γράψε μου τ'αποτελέσματα που κι' εγώ ελπίζω να είναι καλά.

Χαίρω πολύ που κάνω στενότερη τη γνωριμία σου, **Δουλούδι των 'Αλπεων**. Είσαι λοιπόν ξένη, 'Ελβετικής καταγωγῆς, αλλά γεννήθηκες στην 'Ελλάδα, άρα μισο-'Ελληνίς. Το βέβαιον είναι πως κι' οι δυο σου πατρίδες είναι θαυμάσιες. Αυτό το ψευ-δώνυμο, καθώς θα είδες, σου ενέκρινα, γιὰτι το 'Εντελβέις δὲν ήταν άλευθρο. Σ' εύ-χαριστώ που προσφέρεις να λάβεις μέρος στον έορτασμό των 'Εξηντάχρονων. 'Αφού τραγουδῆς, θα χρησιμοποιηθῇ στη χορω-δία. Λίγες είναι οι έξη Διαπλασόπουλες της Τάξης σου. Με τη βοήθεια όμως της καθηγητριάς σου, θα μπορούσῃς, ελπίζω, να τις κάμεις περισσότερες. Περιττό να σου πω πως περιμένω τώρα να μὲ γράψῃς συχνά.

Κεραλλωνίτινο 'Ακρογιάλι, σ' εύχα-ριστώ πολύ γιὰ το ξεσπάθωμα. 'Εστειλα-στί νέα μου φίλη τα φυλλάδια εξαρχῆς, και σε σένα έκείνα που εζήτησες, εκτός από Μ. Μυστικά, που έκράτησα σημείωση να σὲ στείλω μόλις τυπωθούν. Το ποιήμά σου έκείνο, άτεχνο, δὲν μπορώ να το δη-

μοσιεύσω, αν και θα το ήθελα πολύ γιὰ τον έσοδό σου. 'Αλλ' αὐτοῦ του εί-δους τα ποιήματα πρέπει ἢ να είναι πολύ καλά, ἢ να λείπουν και να τάνικατασταί-νη ἢ εύλαθητική και συγκινημένη σιωπή... Καλῶς δὲ έλθῃς, σε περιμένω.

'Ελαβα, **Συρνητήρι**, τη γελοιογραφία που ξανάκναες, αλλά δὲν κατάλαβα: εί-ναι δικό σου έργο ἢ αντιγραφή; Διευκρί-νισέ μου το αυτό, γιὰτι στη Σ. Συνεργα-σίας μόνο πρωτότυπα έργα δημοσιεύονται, ενώ γι' άλλο μέρος του φύλλου ἢ γελοιο-γραφία σου, δὲν κάνει. 'Από τα κομμάτια σου, στο βιβλίο μου, που άρχίζει από 27 Φεβρουαρίου, μόνο το «Τῆς Φύσης το βα-σιλαιο» υπάρχει σημειωμένο στην 8 Μαΐου. 'Αλλά καμιά σημείωση δὲν έχει κι' υπο-θέτω πως περιμένει ακόμα στα υπό κρί-σιν. Γιὰ το άλλο δὲν θυμούνται τίποτα.

Ρομπέν του Δόξλεϋ, σ' εύχαριστώ και σένα που προσφέρεις να συμπετάχῃς με τα ταλάντα σου στον έορτασμό των 'Εξην-τάχρονων, μα και τη μαμμά που σου έδω-σε την άδεια. Καλή κι' η ιδέα να γίνῃ στο τέλος και ένα σχετικό ταμπλό, και θα την υποβάλω στην κυρία 'Αντιγόνη Μεταξῶ που ανέλαβε εύγενικά τη διοργάνωση του θεατρικοῦ προγράμματος. Σὲ συχαίρω που έγραψες καλά στους διαγωνισμούς. Πολύ συχνά πᾶει κόμμα και πρό το συνδεδεμένου καί. Στη φράση «είναι καλός, γενναίος και όπερφηφανος» κόμμα πρό το και δὲν χρειάζεται. Θα ήταν δηλαδή λάθος στίχως αν έγράφες «είναι καλός, γενναίος, και όπερφηφανος». 'Επίσης στις φράσεις «έτρε-ξε, πήδησε και κάθῃσε», «έφερε σῶκα, σταφύλια και άχλάδια», 'Αλλά είναι και φράσεις που το κόμμα πρό το και είναι απαραίτητο. Π. χ. «έφερε σῶκα, σταφύλια και άχλάδια, και τα έφαγε όλα». «Έτρε-ξε, πήδησε, έφτασε μάλιστα πολύ μακριά, και κάθῃσε». «Μοῦ είπε πολλά χαίρετί-σματα στη μαμμά, τα σέθη στον παππού, στη γιαιά, και έφυγε».

Καλό το Π. Πνεῦμα σου, **Σκυριανόπου-λο**. Τα Μικρά Μυστικά τυπώνονται όλοέ-να, ώστε θα είναι έτοιμα εντός της προ-θεσμίας του διαγωνισμοῦ σου. Αὐτά άπαν-τώ στο νεώτερο γράμμα σου από 23 'Ιου-νίου. 'Αλλά έξερεις τι συμβαίνει; 'Εγουν μαζευθεῖ άλλα πέντε (άρ. 5) παλαιότερά σου και, φυσικά, μὲ είναι άδύνατο νάπαν-τήσω και σ' αυτά. 'Αναπόφευκτο, βέβαιος, άποτέλεσμα των δυο και τριών γραμμάτων την έδομάδα.

Και σένα, **Σίφουνα**, έχω μαζευθεῖ τέσ-σερα γράμματα, κι' έδω μόνο στο νεώτε-ρο άπάντω, το από 1ης 'Ιουλίου. Γιὰ τις λύσεις σου ήσυχάσε, ἢ δική σου περιπτω-ση ήταν εξαίρετική και θα συμπεριληφθῇ κι' όσα λυόχαρτα έστειλες με το καταρ-γῆμένο ψευδώνυμό σου **Αλέκς Θαλασσι-νός**. Ναί, έξόχως θωραία η συνέντευξη της δ. Αιμιλίας Καραβία με τον κ. Παπαδό-πουλο στα «'Αθηναϊκά Νέα», και μένα με συγκίνησαν πολύ τα καλά της λόγια. 'Υπέ-ροχο έπίσης και το άρθρο γιὰ τα 'Εξην-τάχρονά μου που δημοσίευσε στο «'Ελεύ-ρον Βῆμα» η κυρία Σοφία Σπανούδη. Το είδες; Θά σου έκανε πολύ μεγάλη εντύ-πωση.

'Ελπίζω, **Γελαστό 'Αντιπλοίαρχε**, να ύφώθηκε ο βαθμός σου και εἰς τα Μαθημα-τικά. 'Αλήθεια, πολλά μαθήματα κανείς —οχολέτο, γαλλικά στο σπίτι, πάνω, βιο-λί—κι' έχεις μεγάλη ανάγκη να ξεκουρα-σθῇς τώρα το καλοκαίρι. 'Ότε καλύτερα που δὲν έχεις να μελετήσῃς γιὰ εισαγω-γικές. Συνδρομητρία Α. Κ. στην 'Αθήνα δὲν έχω. Ναί, στο Βόλο έχω πολλά Δια-πλασόπουλα, αλλά και σὺ μπορείς να μὲ

κάμης μερικά ακόμα διαν θά πᾶς. Είναι ακόμα κι' ένα παλαιότερο γράμμα σου (15 'Ιουνίου) αλλά ο χώρος δεν επιτρέπει να-παντήσω και σ' αυτό.

Και πολλά άλλα γράμματα, παλαιά και νέα, ή έλλειψη χώρου με αναγκάζει να τάψω για το έρχομενο, 'Υπομονή. παρα-καλώ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: 'Ορτανσία, κ. (ΣΣ). Δροσοσταλίδα. κ. (ΕΑ). 'Απολλώ-νιος, ά. (ΔΜ). Λόρδος Βύρων, ά. (ΠΡ).

'Η Διάπλασις ασπάζεται τους φίλους της : **Κόμητα Σέσιλ** (ώρατο το παιδάκι, αλλά ή φωτογραφία, σκοτεινή, δεν θάβγαι-νε καλά.) **Ι. Δ. Μαγκριώτη** (να υπογρά-φης πιο καθαρά' εκείνο το **Ρ. Δ.** που έ-χεις μετά τ'ονομά σου τί σημαίνει ; κι' άλλ-λη φορά μη γράφης λύσεις δυο φυλλαδίων σ' ένα λυσοχαρτό, δυο λίγες κι' αν είναι' ωστόσο τις έχω δεκτές και χαίρω που θά μου γράφης συχνότερα τώρα το καλο-καίρι.) **Μικρόν 'Εδελοντήν** (με χαρά έ-λαβα γράμμα σου ύστερ' από έξη μήνες' σου ένέκρινα το νέο ψευδώνυμο' τό Π. Πνεύ-μα έπρεπε νάταν γραμμένο χωριστά' έχω καιρό να τό αντιγράψω από το γράμμα σου, που θά φυλαχθώ με τά γράμματα, για να τό φυλάξω με τά Π. Πνεύματα ;) **Κόμη-τα φόν Σπέε** (έλαβα και τά δυο γράμμα-τά σου και συμμορφώθηκα' μόνο Μ. Μυστι-κά δεν σου έστειλα, γιατί δεν έχω ακό-μα.) **Αιθέρα** (έλαβα και θά σου απαντήσω στο έρχομενο.) **Δωδωναίον** (συμμορφώθη-κα' ή Μαγική Εικών όχι τόσο τεχνικά σχε-διασμένη' ή γελοιογραφία, αντιγραμμένη από έλληνικό' περιοδικό, δεν μπορεί να δημοσιευθώ.) **'Ορτενσιαν** (αυτό, καθώς θά είδες, σου ένέκρινα. Χαίρω κι' έλπίζω να μου γράφης συχνά.) **Γιούλι** (συμμορφώθη-κα' χαίρω που οι διαγωνισμοί τελείωσαν καλά' περιμένω γράμμα σου από την έξο-χή.) **<Κυριάρχους>**. **Τρελλαντώνη** κτλ. **Είς όσας** έπιστολάς έλαβα μετά την 1 'Ιουλίου θάπαντήσω στο έρχομενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 288ου Διαγωνισμού Λύσεων, ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκτάί μέχρι της 15 Σεπτεμβρίου.

399 Δεξιόγριφος

Το πρώτο δυσανάβατο,
"Αν είναι άπ' τά ψηλά.
Τρανή τ'άλλο θεά.
Κι' από το πρώτο τ' όλο μου
"Έχει φιλά πολλά.

Γέρος του Μωριά

400. Συλλαβόγριφος

"Αν δυο σύμφωνα ένωσης
Με μιά νήσο άπ' το Αιγαίο,
Σοφόν άνδρα θά ψηλώσης
Παλαιό Μυτιληναίο.

Γέρος του Μωριά

401. Μεταγραμματισμός

Δροσερό νησί 'μαι,
Στό Αιγαίο κείμαι.
Τό κεφάλι αλλάζεις,
'Απ' τή ζέστη σκάζεις.

Γέρος του Μωριά

402. Αναγραμματισμός

Τόν άδερφό του χάλασε,
Τόν χάλασα κι' έγώ,
Μά κράτος εύθύς έγινε
Μεγάλο, μακρινό.

Γέρος του Μωριά

403. Πυραμίδ

+ = Σύμφωνος.
* + * = Θεός άρχαίος
* * + * * = Πτηνόν άρπακτ.
* * * + * * * = Περιήρημον όρος.
* * * * + * * * * = Πέροσης στρατηγός.
* * * * * + * * * * * = Άρχαίος άστρονό-μος.— Οι σταυροί καθέτως νήσος του Αιγαίου. **Ναυτάκι**

404. Κρυπτογραφικόν

123456789 = Αύτοκράτωρ.
263 = Θεά.
32351 = Λίμνη.
45689 = Δόξα.
5673 = Γυνή της Π. Γραφής.
6589 = Νοσηρόν.
743289 = 'Αεροπόρος.
89432 = Βασίλευς.
93289 = Ποταμός.

Κοκκινόπιπερο

405. Πρόβλημα

— Γεώργιο, δός μου ένα βώλο άπ' τους δικούς σου, νάχω διπλούς από σένα.

— Καλύτερα, Νίκο, να μου δώσης έσύ έναν άπ' τους δικούς σου, για νάχουμε ίσους.

Πόσους βώλους είχε ο Γεώργιος και πόσους ο Νίκος ; **Ναυτάκι**

406 Διπλή 'Ακροστιχίς

Τά μέν άρχικά τών κάτωθι ζητουμέ-νων λέξεων αποτελούν περίφημον άρ-χαιολογικήν χώραν της 'Ελλάδος, τά δε τέταρτα γράμματα τήν αυτήν χώραν άλλ' άντιστρόφως :

1, Πλανήτης 2, Άρχαίος οήτωρ 3, Θυγάτηρ βασιλέως της Αήμου 4, 'Ατ-τικός μήν 5, Θεός υποχθόνιος 6, Κρά-τος της Εύρώπης 7, 'Ωραία θεά.

Κοκκινόπιπερο

407. Φωνηεντόλιπον

κθ-πρμμ-στυ-κρ-τ

Σαρπηδών

408. Γρίφος

α		ον		ενενε
α	α	ον	ον	εν εν
α	Τ	ς	Σ	προ ενενε
α	α	ον	ον	σφε εν
α		ον		εν
				Σαρπηδών

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. 'Ασκήσεων του φυλλ. 18

203. Πολωνία πολώ, νί, α).—204. Κά-λαμς (κά, λά, μύς).—205. Μήν-μή. — 206. Αύλος-άυλος. 207.

Σ Ο Λ Ω Ν 208. ΑΝΘΕΜΙΟΣ (Νέμος, Ο Θ Ω Ν θάμνος, έθιμον, ήμος, 'Ιος, Λ Ω Τ όνομα, σθένος).—209. Πέν-να (εΐΠΕ ΝΑ . . .)—210 216. Ν Τό περτωτόν είναι το Ρ : Ρήνος, 'Ωρα, Μάριος, 'Αμβροσία, Ναύαρχος, ΟδύγαΡία, Σαχ-τούρης. Τό άρχικά των : ΡΩΜΑΝΟΣ.—217. 'Ηρα, 'Εαρ, 'Αρα, Αύρα. Τά άρχικά των ΗΕ-ΑΑ—Μηδέν άγαν.—218 **Μηδενί συμφοράν όνειδίζεις** (μηδέν,εις ιμ φόρ, άγω νί δις εις).

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστούν τή συνδρομή τους να τή στείλουν το γρηγορώτερο. "Ας έχουν ύπ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αυ-τές είναι ο μόνος μου πόρος ή καθυστέρηση επομένως δυνο-λεύει πολύ το έργο μου που ά-παιτεί όχι μόνο μεγάλους κό-πους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΘ'—398]

Ιερύθη σύλλογος ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΣΤΕΓΗ Πρόεδρος : Νηρέυς. Αντιπρόεδρος : Μορ-φεύς. Ταμίας : Σπογγαλιεύς του Αιγαίου. Γραμματεύς : 'Αλιεύς του Αιγαίου. Δ)σις : Κωνσταντίνον 'Αγαπητήδην, Νικηφόρου Ου-ρανού 26, 'Αθήνας (7).

[ΔΘ'—399]

Διαπλασόπουλα-ες Κύπρου : Τι λάτε για 'Ακανένα σύλλογον ; Σιδηρέ Δούκα, 'Αό-ρατε 'Ανθρωπε, Γκρέτα Γκάρμπο, Κυπρίω-τικο Μενεξετάκι, Δούκα 'Γορκέζο και όλοι οι άλλοι. Μην άμελήσετε. "Αν δέχεσθε, γράψετε όλοι : Ρ. Ο. Β. 189, Nicosia Cyprus, διά :

Βασίλισσα των Δουλουδιών, Παιχνιδάρα

[ΔΘ'—400]

ΔΙΑΠΛΑΣΟΚΟΣΜΕ, καλό καλοκαίρι ! Με τή λήξη των μαθημάτων περιμέ-νομε υποστήριξη στο ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ, ζη-τώντας συγγνώμη για τήν καθυστέρηση. **Σύλλογοι** : περιμένοντας τους **ψήφους** σας υποσχόμαστε γενναία υποστήριξη σε διαγωνισμούς σας. **<Ευθύμη Συντροφιά>**

[ΔΘ'—401]

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ <ΕΥΘΥΜΗΣ ΣΥΝΤΡΟ-ΦΙΑΣ>. — Μιχαήλ Στρογκώφ, Κλό-Κλύ, Σκυριανόπουλο, Δωρέττα Γιούγκ, Μικρές Κ αλλιτέχνες, Νεφερτίτι, Γελαστός 'Αντιπλοάρχος, 'Ιοις, Στέλλα Βιολάντη, Δευκή Καμέλια, Νέα 'Εσμεράλδα, Γαλανο-μάτα — Διαπλασόκοσμε : **ψήφισε**. 'Αντι-πρόσωποι : **ένεργήσατε**. Προθεσμία δίμη-νος. **Διεύθυνσις** : Καλοκαιρινόν—Βόλον—Δι' **<Ευθύμη Συντροφιά>**

[ΔΘ'—402]

Κατερχόμενοι στο δημοψήφισμα του 'Υποκόμητος Σέσιλ βροϊζόμεθα στην υποστήριξη των άπειρων φίλων μας.

<Ευθύμη Συντροφιά>

[ΔΘ'—403]

Φυλάξω Γ. θά σε προδώσω στους. . . για να μάθης να με κοροϊδεύης τό-σον καιρό, **Τόμ-Σώγερ**

[ΔΘ'—404]

Στή μεγάλη ζέστη, **Σκυριανόπουλο**, χρειάζόταν τό... καλαμπόρι σου ! ! ! [ΔΘ'—368]. Δροσιστήκαμε υπεραρκετά ! **ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ <33>**

[ΔΘ'—405]

Καπταίν Μπλουίν, γιατί τά έχασες στην έξεταστική επιτροπή ; μήπως συνετέλεσε σ' αυτό το καθ. . . . ! **"Εβρεεστ**

[ΔΘ'—406]

Τελευταίως έμαθα πως μερικά διαπλα-σόπουλα ες έχουν πάρει τετραδιάκια και γράμματα άπ' τήν Πόλη με τό ψευδώνυμο **Νινέττα**. "Ας μάθουν πως πρόκειται περι πλαστογραφίας, έφ' όσον ή αληθινή **Νινέττα** έχει άπουρευθεί τώρα και 7 μήνες άπ' τήν πίνηση και δεν αλληλογραφεί-πιά. "Όσα λοιπόν διαπλασόπουλα-ες εξακο-λουθούν να παίρνουν τέτοια γράμματα με πλαστογραφημένο το πραγματικό μου όνο-μα και τό παλιό μου ψευδώνυμο, άς πάρουν τά μέτρα τους, μαζί με τή θερμή παρά-κληση να μην απαντούν στους τολμηρούς πλαστογράφους. **Ρίτα 'Αλιανάκη Νινέττα**

[ΔΘ'—407]

Αγαπητά Διαπλασόπουλα, αλληλογρα-φώ με όλους-ες. Τώρα παραθερί-ζω λοιπόν γράψατε : Γεώργιον Ι. Πα-ναγιούλαν, διά Π. εις Πάρον Παροι-νίαν. **Πατριώτης**